

D.471.54.2023

Ojców, dnia 17 kwietnia 2024 r.

**Zarząd Dróg Wojewódzkich
w Krakowie**
ul. Głowackiego 56
30-085 Kraków

dotyczy: pisma nr ZDW/PW/2024/1922/DI-2/WS ws. projektu koncepcyjnego budowy chodnika przy DW 773
w m. Sułoszowa

W nawiązaniu do pisma zn. spr. ZDW/PW/2024/1922/DI-2/WS z dnia 14.03.2024 r. (wpływ na dziennik podawczy Ojcowskiego Parku Narodowego w dniu 18.03.2024 r.), w sprawie wydania opinii do dokumentacji dotyczącej „Opracowania wielowariantowej koncepcji budowy chodnika przy DW 773 w m. Sułoszowa” informuję, że na podstawie następujących aktów prawnych:

- o ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (tekst jedn. Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) – określanej w dalszej części skrótem *uoop*,
- o rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1997 r. „W sprawie Ojcowskiego Parku Narodowego” (Dz.U. z 1997 r., nr 99, poz. 607),
- o rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Ojcowskiego Parku Narodowego (Dz.U. 2021, poz. 1432)

dyrektor parku narodowego

opiniuję negatywnie

przedłożoną koncepcję.

UZASADNIENIE

Omawiana inwestycja, zgodnie z § 3. 1. pkt. 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. „W sprawie przedsięwzięć mogących znacząco

oddziaływać na środowisko”, zalicza się do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Znajduje się ona na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego, będącego jednocześnie Obszarem Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Prądnika PLH120004. Zgodnie z uoop, parki narodowe należą do najwyższych form ochrony przyrody. Tak więc, najważniejszym celem każdego parku narodowego, jest ochrona zasobów przyrodniczych parku.

Przedłożona dokumentacja jest niezgodna z zapisami uoop, a także uchwalonym Planem Ochrony Ojcowskiego Parku Narodowego. Nie tylko nie podnosi jakości szlaków migracyjnych płazów, gadów i innych małych zwierząt, lecz - poprzez budowę wysokich krawężników - wręcz je pogarsza. Zastosowanie proponowanej przez wykonawcę projektu wersji rozwiązań technicznych, może stworzyć szereg pułapek ekologicznych, stanowiących znaczące zagrożenie dla migrujących tam płazów.

W piśmie nr D.471.54.2023 z dn. 5 grudnia 2023 r., Dyrektor Ojcowskiego Parku Narodowego ustosunkował się do ówczesnej wersji (z dnia 20 listopada 2023 r.) projektu koncepcyjnego. Zostały w nim szczegółowo opisane parametry przepustów, stanowiących korytarze migracyjne dla małych zwierząt, ogrodzeń naprowadzających, a także betonowych rynien w kształcie litery U na każdym skrzyżowaniu, łączących ogrodzenia po obu jego stronach. Niestety, w przedstawionej obecnie dokumentacji, znaczna część opisanych rozwiązań nie została wzięta pod uwagę, albo zastosowana niezgodnie z zaleceniami.

Uwagi szczegółowe:

Część opisowa

1. Pkt. 8.2 Wariant 2 (preferowany).

„Odcinek 3 w odc.070 km 0+000 – 0+500 (...) Od strony stawów droga osłonięta zostanie poprzez zabudowę konstrukcji oporowej wykonanej z koszy gabionowych”. W celu uniknięcia stworzenia pułapek ekologicznych, kosze gabionowe powinny mieć wierzchnią warstwę złożoną z kamieni o średnicy ok. 5 cm, przykryte humusem. Powinny mieć także łagodny spadek (nachylenie < 1:2) w kierunku zbiorników wodnych czy też cieku. To samo zastrzeżenie dotyczy wszystkich umocnień zastosowanych na terenie OPN.

„Odcinek 4 w odc.070 km 0+500 – 0+780 (...) Wobec powyższego, na tym odcinku, planowana jest przebudowa rowu poprzez jego odsunięcie od jezdni. Projekt nie zakłada ingerencji w koryto rzeki na tym odcinku poza fragmentem muru oporowego w km ok. 0+570 – 0+590.” Jak zostało to już zasygnalizowane w poprzednim piśmie, takie rozwiązanie jest niezgodne z Planem Ochrony OPN, ponieważ w wyniku jego zastosowania, znacznemu zmniejszeniu uległoby cenne siedlisko 7230 z zał. 1 Dyrektywy Siedliskowej UE.

2. Pkt. 8.3 Wariant 2 (alternatywny przebieg w odc. 70 km 0+880,00 – 1+020,00).

„(...) Dzięki takiemu rozwiązaniu unikamy konieczności regulacji i przenoszenia koryta rzeki, pozostaje tylko wykonanie muru oporowego utrzymującego stateczność korpusu głównej drogi.” Jeśli droga nie będzie przebudowywana w miejscu stycznym do koryta rzeki, nie ma konieczności budowy dodatkowych umocnień korony drogi. Wszelkie konieczne umocnienia winny bezwzględnie spełniać wskazówki ujęte w punkcie 1.

3. Pkt. 14. Obramowanie konstrukcji.

„Jezdnia drogowa w miejscu występowania chodnika zostanie obramowana krawężnikiem betonowym o wymiarach 20x30 cm wyniesionym na 12 cm.” Takie rozwiązanie stanowi pułapkę dla małych zwierząt, które przedostały się na drogę, a z powodu zbyt wysokich krawężników nie mogą jej już opuścić. Ze względu na znaczną liczebność migrujących na tym terenie płazów i gadów, takie rozwiązanie jest na omawianym odcinku niemożliwe do zaakceptowania. Znaczaco lepszym rozwiązaniem jest zastosowanie krawężników niższych i nachylonych w kierunku jezdni. (np. najazdowe, wyniesione ponad grunt na wys. 4 cm). Dotyczy to całego omawianego terenu migracji płazów (od km 2+880 na zachodzie, ok. 170 m na północ od granicy analizowanego obszaru na północy, oraz 0+870 na wschodzie, po obu stronach drogi).

4. Pkt. 17. Projektowane rozwiązania z ochrony zwierząt.

W tym rozdziale ujęto część rozwiązań proponowanych przez opiniującego. Pominęto jednak znaczącą ich część:

- a. „W celu zapewnienia bezkolizyjnej migracji godowej i dobowej zwierząt (płazy, gady, drobne gryzonie etc.) w tej części Parku po realizacji inwestycji, istnieje konieczność budowy pod drogą korytarzy migracyjnych (przepustów), zgodnych z wytycznymi dla płazów i innych małych zwierząt.”

Przepusty powinny być wybudowane w odległości 30-100 m od siebie i połączone systemem ogrodzeń ochronno-naprowadzających. Uznaje się, że dla obiektów o szerokości do 20 m, przepusty powinny mieć następujące, minimalne wymiary: szerokość $\geq 1,0$ m, wysokość $\geq 0,75$ m, o przekroju prostokątnym, najlepiej z „otwartym” dnem (Zał. 1, 2). Tam gdzie to konieczne, wyjście z przepustu może się znajdować w miejscowym obniżeniu wygrozdzenia, jednak powinno być łagodne – możliwe do

pokonania przez płazy. Przepusty te muszą być gładko zintegrowane z trwałymi ogrodzeniami ochronno-naprowadzającymi (Załącz. 3, 6, 7).

- b. Istnieje konieczność przebudowy istniejącego przepustu pod drogą – ok. km 0+067 w celu dostosowania go do możliwości migracyjnych płazów. Istniejący aktualnie przepust o przekroju okrągłym, jest zupełnie nieprzystosowany do możliwości migracyjnych płazów. Należy go przebudować zgodnie z wytycznymi dla pozostałych przepustów
 - c. Niezbędne jest zastosowanie krawężników o możliwie najniższym profilu (np. najazdowych o wys. 4 cm), umożliwiającym wydostanie się z drogi zwierzętom, które weszły na jezdnię - na całej długości szlaków migracyjnych płazów - od ok. km 2+880 do ok. km 0+870
 - d. Nie mogą zostać zaakceptowane działania sprzeczne z uoop lub Planem Ochrony OPN, istotnie ingerujące w składniki przyrody – takie jak proponowane na odcinku 5 wariantu 2 przełożenie koryta Prądnika wraz z jego regulacją i budową konstrukcji oporowej, czy też przebudowa rowu wraz z jego przesunięciem na odcinku 4 ww. wariantu, w wyniku czego, znacznemu zmniejszeniu uległoby cenne siedlisko 7230 z załącz. 1 Dyrektywy Siedliskowej UE. Dopuszczalne są tylko niezbędne umocnienia brzegu rzeki i stawów, które muszą zawierać naturalne materiały oraz posiadać formę naturalną, nie powodującą dysonansu poznawczego u obserwatora, a także nie mogą być barierą migracyjną czy też pułapką ekologiczną dla małych zwierząt.”
5. W części graficznej zaprojektowano przepusty dla zwierząt (których parametrów brakuje w części opisowej) w km 3+160, 0+60, 0+100, 0+500, 0+680, 0+780, 0+840. Przepusty te znajdują się w miejscach już istniejących przepustów o przekroju kołowym, odprowadzających wodę. Należy je dostosować do opisanych wyżej parametrów, umożliwiających migrację zwierząt (Załącz. 1-3).

Poza opisanymi powyżej, należy dodać co najmniej następujące przepusty – ok. km 2+960, 3+060, 3+160, 3+260, 3+360, 0+200, 0+300, 0+400, 0+600.

Na każdym skrzyżowaniu należy dodać betonowe rynny w kształcie litery U z kratą, łączące ogrodzenia naprowadzające po obu stronach drogi podrzędnej (położenie równoległe do drogi wojewódzkiej, załącz. 4, 5):

- od strony południowej: ok. km 2+980, 3+020, 0+592

- od strony północnej: ok. km 3+440, 3+460/0+000, 0+060 (od zachodu), 0+240, 0+370, 0+485, a także 10 m na północ od granic analizowanego obszaru, wzdłuż drogi do Wielmoży – od zachodu.

6. Ogrodzenia ochronno-naprowadzające (zał. 6-12). W celu rzetelnego i kompleksowego rozwiązania corocznego problemu migracji płazów w tym rejonie, należy ogrodzenia zbudować w następujących ciągach: od km 2+880 na zachodzie, ok. 170 m na północ od granicy analizowanego obszaru na północy (w kierunku Wielmoży), oraz 0+870 na wschodzie, po obu stronach drogi. Konieczne jest poprowadzenie tych ogrodzeń po zewnętrznej stronie - dookoła parkingów i miejsc postojowych (podobnie jak w km 0+000 od strony południowej): km 3+154, 0+000 od północnego zachodu, 50 m na północ od granicy analizowanego terenu (przy drodze do Wielmoży), po obu stronach drogi. Konieczne jest zachowanie ciągłości tych ogrodzeń na całej długości, a także zintegrowania z opisanymi wcześniej, umieszczonymi na zjazdach (skrzyżowaniach) betonowymi rynnami w kształcie litery U z kratą, oraz przepustami migracyjnymi dla zwierząt (zał. 4). Górna krawędź ogrodzeń naprowadzających musi być od strony drogi położona równo z gruntem (nasypem) tak, aby zwierzęta które przedostały się na drogę, mogły z niej bezpiecznie zejść, a znajdujące się po drugiej stronie ogrodzenia – nie mogły na nią wejść (zał. 7-10). Ogrodzenia ochronne muszą mieć zakończenia w kształcie litery „U” wywiniętej w przeciwną stronę niż droga – spowodują one zmianę kierunku ruchu zwierząt (zał. 11, 12).

Proponowane elementy do zastosowania w znacznej mierze nie spełniają stawianych wymagań, np. detal F - element posiada szerokość całkowitą 50 cm, natomiast wymagana minimalna szerokość efektywna, oznacza szerokość wewnętrzną elementu, która wynosi min. 50 cm (zał. 4).

Konieczne jest zabezpieczenie studzienek odwodnieniowych przed ich negatywnym oddziaływaniem na płazy.

Więcej szczegółowych rozwiązań techniczno-konstrukcyjnych można znaleźć w opracowaniu: Kurek R., Rybacki M., Sottysiak M., 2011. *Poradnik Ochrony Płazów. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki*. Wyd. SPnRWI, Bystra.

W załącznikach przedstawiamy takie rozwiązania, które są sprawdzone i zalecane do zastosowania dla ochrony gatunków płazów, występujących na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Jeśli wymagane rozwiązania zostaną zastosowane zgodnie z zaleceniami, to proponowana inwestycja przyczyni się nie tylko do lepszej ochrony pieszych, ale także do ochrony szlaków migracyjnych chronionych płazów, gadów i innych małych zwierząt bytujących w Ojcowskim Parku Narodowym. Tym samym, spowoduje udrożnienie korytarza ekologicznego, dając efekt ekologiczny, który jest zgodny z zapisami Planu Ochrony OPN. W takim przypadku, Dyrektor Ojcowskiego Parku Narodowego może uznać, że procedowana inwestycja będzie

służyła ochronie składników przyrody Ojcowskiego Parku Narodowego. Może też być uznawana przez instytucje finansujące za inwestycję proekologiczną, na którą mogą być przeznaczone środki wspierające takie inwestycje.

KT

Z-ca Dyrektora
Ojcowskiego Parku Narodowego

inż. Jakub Baran

Załączniki:

1. Przepust 1
2. Przepust 2
3. Połączenie przejścia z ogrodzeniem
4. Rynny zatrzymujące z kratami - schemat
5. Rynny zatrzymujące z kratami – foto
6. Schemat przejścia dla płazów
7. Przykład ogrodzenia wbudowanego w nasyp
8. Zalecane ogrodzenia – zdjęcia
9. Schemat wbudowania ogrodzeń w nasypy
10. Lokalizacja ogrodzenia względem nasypu
11. Zakończenie ogrodzenia – foto
12. Zakończenie ogrodzenia - schemat

Otrzymują!

13. Adresat
14. Projektant Szymon Tokarz: szymon.ppis@gmail.com
15. Kopia: a/a

Informujemy, iż:

1. administratorem danych osobowych jest Ojcowski Park Narodowy z siedzibą w Ojcowie, Ojców 9 32-045 Suliszowa. Kontakt listowny z Inspektorem ochrony danych osobowych możliwy jest na powyższy adres Administratora; kontakt e-mailowy: opnar@pro.onet.pl lub telefonicznie 12 3892005,
2. przetwarzanie danych osobowych przez Administratora będzie odbywać się dla celów udzielenia odpowiedzi na pismo oraz do wykonywania przez Administratora zadań realizowanych w interesie publicznym i lub wypełnienia przez Administratora ciążących na nim obowiązków prawnych, wynikających z ustawy o ochronie przyrody,
3. podstawą prawną przetwarzania jego danych osobowych jest konieczność do udzielenia odpowiedzi na pismo oraz konieczność wykonania zadań realizowanych w interesie publicznym i lub wypełnienia obowiązków prawnych nałożonych na Administratora.,
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie przez Administratora oraz osoby i podmioty działające w imieniu i na rzecz Administratora lub przez niego upoważnione, z zapewnieniem zachowania wymogów bezpieczeństwa danych określonych w obowiązujących przepisach prawa,
5. w granicach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016 679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 WE; posiada prawo do:
 - o żądania dostępu do treści swoich danych osobowych,
 - o żądania sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych,
 - o żądania ograniczenia przetwarzania, jeśli osoba kwestionuje prawidłowość swoich danych osobowych,
 - o wniesienia sprzeciwu, z przyczyn związanych ze swoją szczególną sytuacją, wobec przetwarzania danych osobowych.
6. przysługuje mu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, gdy uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych narusza przepisy ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016 679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 WE,
7. podanie jego danych osobowych wynika z obowiązku ustawowego oraz z konieczności udzielenia odpowiedzi na pismo,
8. dane będą przetwarzane i przechowywane przez okres niezbędny dla wypełnienia celów określonych w pkt. 2 oraz przez okres zgodny z obowiązującymi przepisami dotyczącymi archiwum, w szczególności z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych,
9. dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.